

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2022
(OR. en)

7426/22
ADD 1

AGRI 111
ENV 255
AGRIFIN 33
AGRIORG 35
SOC 180
COH 23
ALIM 2
COHAFA 36
DEVGEN 54

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	23 Μαρτίου 2022
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 133 final - ANNEXES 1 to 2
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ της ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 133 final - ANNEXES 1 to 2.

συνημμ.: COM(2022) 133 final - ANNEXES 1 to 2

Βρυξέλλες, 23.3.2022
COM(2022) 133 final

ANNEXES 1 to 2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

της

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των
συστημάτων τροφίμων**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΠΙΣΤΙΤΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η κατάσταση στην ΕΕ

Η ΕΕ είναι σε μεγάλο βαθμό αυτάρκης όσον αφορά τα βασικά τρόφιμα. Η ΕΕ είναι μείζων εξαγωγέας σιταριού και κριθαριού και καλύπτει σε μεγάλο βαθμό την οικεία κατανάλωση άλλων βασικών καλλιεργειών, όπως ο αραβόσιτος ή η ζάχαρη. Η ΕΕ είναι επίσης σε μεγάλο βαθμό αυτάρκης όσον αφορά τα ζωικά προϊόντα, τόσο τα γαλακτοκομικά όσο και τα προϊόντα κρέατος (εκτός από το αιγοπρόβειο κρέας και τα θαλασσινά), τα θαλασσινά, τα φρούτα και τα λαχανικά (ροδάκινα, νεκταρίνια, μήλα, ντομάτες, πορτοκάλια).

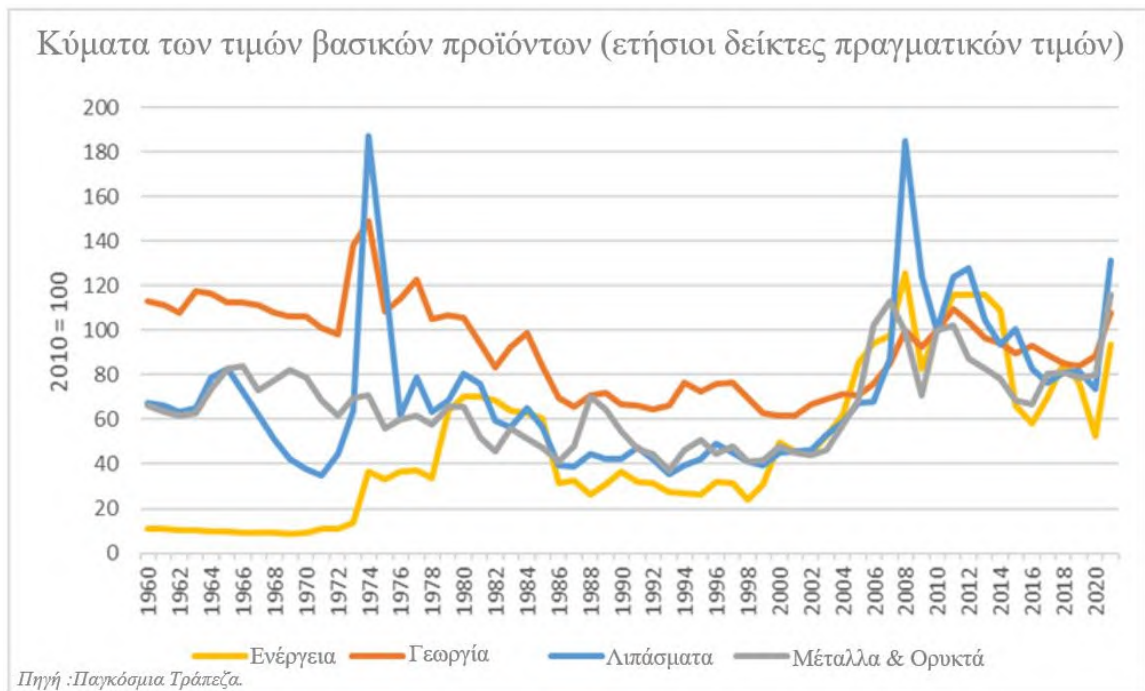
Ωστόσο, στην περίπτωση ορισμένων προϊόντων, η ΕΕ είναι σημαντικός καθαρός εισαγωγέας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα εισαγόμενα προϊόντα δύσκολα υποκαθίστανται όσον αφορά τον όγκο, τις πηγές εισαγωγής, την ποιότητα ή το κόστος. Πρόκειται για την περίπτωση των τροπικών προϊόντων (τροπικά φρούτα, καφές, κακάο), των προϊόντων αλιείας, των ζωοτροφών και διαφόρων πρόσθετων υλών, όπως βιταμίνες και αμινοξέα, οι οποίες είναι απαραίτητες για την παραγωγή ζωοτροφών ή τροφίμων. Συγκεκριμένα, το 22 % των πρωτεϊνών ζωοτροφών προέρχεται από χώρες εκτός ΕΕ το 2021/22, αλλά το ποσοστό αυτό φθάνει το 75 % στην περίπτωση των αλεύρων ελαιούχων σπόρων¹ (κυρίως σόγιας).

Επιπτώσεις της παγκόσμιας αύξησης των τιμών βασικών προϊόντων

Η τρέχουσα γενική άνοδος των τιμών βασικών προϊόντων παρουσιάζει ορισμένες ομοιότητες με την εκτόξευση των τιμών βασικών προϊόντων διατροφής του 2008 όσον αφορά τον γενικευμένο της χαρακτήρα υψηλού επιπέδου, τη συμμεταβολή και την υψηλή αστάθεια σε όλες τις τιμές βασικών προϊόντων. Όπως και τότε, η σημερινή αύξηση των τιμών εισροών για γεωργικά προϊόντα αποτελεί πολλαπλάσιο των αυξήσεων των τιμών των τροφίμων και δημιουργεί στους παραγωγούς το ίδιο πρόβλημα συμφορήσεων και καθυστερήσεων στη μετάδοση των τιμών στη διατροφική αλυσίδα, ενώ παράλληλα εξακολουθεί να επιφέρει σημαντικές αυξήσεις των τιμών των τροφίμων.

Διάγραμμα 1. Κύματα των τιμών βασικών προϊόντων

¹ Ισολογισμός πρωτεϊνούχων ζωοτροφών της ΕΕ, ΓΔ AGRI.

Ωστόσο, οι δύο κρίσεις έχουν και ορισμένες σημαντικές διαφορές. **Σήμερα είναι υψηλότερα τα σχετικά επίπεδα αποθεμάτων των κυριότερων βασικών γεωργικών προϊόντων.** Παρά την ελαφρά μείωση των αποθεμάτων βασικών προϊόντων την τελευταία τετραετία, οι αναλογίες αποθεμάτων/χρήσης απέχουν μακράν από το επίπεδο που υπήρχε πριν από την απότομη αύξηση των τιμών την περίοδο 2008-10, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη ότι την τρέχουσα περίοδο εμπορίας η Ουκρανία και η Ρωσία δεν θα εφοδιάσουν πλήρως τις αγορές.

Η ρύθμιση και η διαφάνεια των αγορών βασικών προϊόντων έχουν ενισχυθεί σημαντικά από την ανακοίνωση του 2008 σχετικά με τις τιμές των τροφίμων στην Ευρώπη², η οποία εκπονήθηκε στον απόηχο της απότομης αύξησης των τιμών των τροφίμων του 2007/2008. Η Επιτροπή είχε συστήσει τότε **να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων**, να εξασφαλιστεί η αυστηρή και συνεκτική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού και προστασίας των καταναλωτών, να αναθεωρηθούν και, όπου απαιτείται, **να βελτιωθούν οι κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν τη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων**, να βελτιωθεί η πληροφόρηση προς τους καταναλωτές και να αποθαρρυνθεί η κερδοσκοπία στις αγορές βασικών γεωργικών προϊόντων και παραγώγων. Όλες οι προαναφερόμενες συστάσεις οδήγησαν σε νομοθετικές και πολιτικές δράσεις (βλ. παράρτημα 2), οι οποίες αποτελούν ένα σταθερό σημείο εκκίνησης για την αντιμετώπιση της σημερινής κρίσης.

Επιπτώσεις των υψηλών τιμών ενέργειας στη γεωργία και την αλιεία της ΕΕ

Πέραν της άμεσης έκθεσης στην απότομη αύξηση των **τιμών της ενέργειας**, ο τομέας των τροφίμων είναι εκτεθειμένος στις πληθωριστικές επιπτώσεις μιας σειράς προϊόντων και υπηρεσιών. Είναι ο κύριος καταναλωτής λιπασμάτων και φυτοϋγειονομικών προϊόντων, καθώς και μηχανημάτων, υλικών συσκευασίας τροφίμων, και πλήττεται από την απότομη αύξηση του κόστους μεταφοράς.

² COM(2008) 821 τελικό.

Ιδιαίτερα έντονες ήταν οι επιπτώσεις της **αύξησης του κόστους των λιπασμάτων**. Τα λιπάσματα αντιπροσωπεύουν το 18 % του κόστους εισροών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων αροτραίων καλλιεργειών (μέσος όρος 2017-19). Το φυσικό αέριο είναι ο βασικός συντελεστής της τιμής των αζωτούχων λιπασμάτων. Αντιπροσωπεύει το 60-80 % του μεταβλητού κόστους των εισροών για την παραγωγή τους. Οι υψηλές τιμές χονδρικής του φυσικού αερίου οδηγούν σε υψηλές τιμές λιπασμάτων (για τα αζωτούχα λιπάσματα ως ουρία, οι τιμές κορυφώθηκαν σε επίπεδα παρόμοια με εκείνα της χρηματοπιστωτικής κρίσης 2007-2008). Ορισμένοι παραγωγοί λιπασμάτων στην ΕΕ διέκοψαν προσωρινά την παραγωγή τους, εξαιτίας του υπερβολικά υψηλού κόστους της ενέργειας. Οι τιμές των λιπασμάτων που βασίζονται σε πετρώματα (φωσφορικά άλατα και ακόμη περισσότερο κάλιο) συσχετίζονται λιγότερο με τις τιμές της ενέργειας, αν και βρίσκονται επίσης υπό πίεση λόγω του μεριδίου της Ρωσίας και της Λευκορωσίας στην παγκόσμια παραγωγή.

Παρόλο που η ΕΕ εισάγει από τη Ρωσία λιπάσματα αξίας 3 δισ. EUR, η εξάρτηση από τις εισαγωγές αζωτούχων λιπασμάτων παραμένει περιορισμένη, καθώς πάνω από το 90 % της κατανάλωσης της ΕΕ καλύπτεται από τον εγχώριο κλάδο της ΕΕ. Ωστόσο, ο κλάδος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το αέριο ρωσικής προέλευσης.

Ο **τομέας της αλιείας** πλήττεται επίσης έντονα από την αύξηση της τιμής των καυσίμων πλοίων. Αυτή τη στιγμή, η τιμή των καυσίμων πλοίων είναι η υψηλότερη των τελευταίων 2 δεκαετιών και έχει αυξηθεί κατά 100 % σε σύγκριση με τη μέση τιμή του 2021. Με το τρέχον επίπεδο τιμών καυσίμων, τα περισσότερα τμήματα του στόλου της ΕΕ βρίσκονται κάτω από το σημείο εισοδήματος μηδενικών κερδών και δεν καλύπτουν τις λειτουργικές δαπάνες τους. Η αύξηση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί μείζον πρόβλημα για τον **τομέα της υδατοκαλλιέργειας** (άντληση και κυκλοφορία νερού) και για τους τομείς μεταποίησης (γραμμές παραγωγής και εγκαταστάσεις αποθήκευσης/κατάψυξης).

Κατάσταση του γεωργικού εισοδήματος

Τα καλά επίπεδα παραγωγής και τιμών του γεωργικού τομέα της ΕΕ βελτίωσαν το γεωργικό εισόδημα ανά εργαζόμενο στην ΕΕ το 2021 σε σύγκριση με τον μέσο όρο της περιόδου 2017-19. Η **τεράστια αύξηση του κόστους εισροών** ασκεί πίεση στα περιθώρια, ιδίως για τους παραγωγούς κτηνοτροφικών προϊόντων, και ειδικότερα χοιρείου κρέατος, και τους παραγωγούς προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, οι οποίοι ήδη αντιμετωπίζουν πολύ υψηλότερο κόστος ζωοτροφών. **Ως εκ τούτου, το μέσο γεωργικό εισόδημα ανά εργαζόμενο αναμένεται να μειωθεί το 2022 και το 2023**, εξανεμίζοντας τα κέρδη του 2020 και του 2021, οι δε παραγωγοί κτηνοτροφικών προϊόντων θα πληγούν από σοβαρότερη μείωση του εισοδήματός τους.

Αύξηση του κόστους εφοδιαστικής και άλλων εισροών

Οι παραγωγοί τροφίμων, οι έμποροι και οι έμποροι λιανικής πώλησης αντιμετωπίζουν αυξημένο κόστος μεταφοράς και εφοδιαστικής (χύδην, σε εμπορευματοκιβώτια ή αεροπορικώς). Οι επιπτώσεις της COVID και η ισχυρή οικονομική ανάκαμψη που ακολούθησε είχαν ως αποτέλεσμα τη συμφόρηση της μεταφορικής ικανότητας των θαλάσσιων εμπορευματικών μεταφορών. Οι περαιτέρω διαταραχές που αναμένονται στον Εύξεινο Πόντο θα ασκήσουν περαιτέρω πίεση στις θαλάσσιες εμπορευματικές μεταφορές. Παρατηρείται αύξηση του κόστους και σε άλλες εισροές, όπως, για

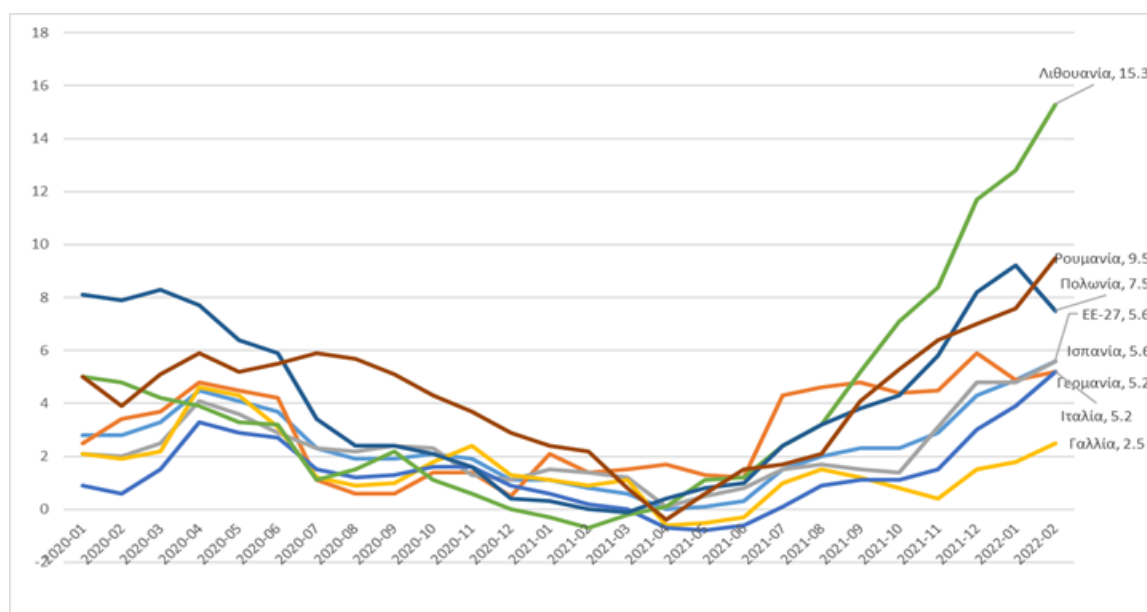
παράδειγμα, το κόστος συσκευασίας (ξύλινα εμπορευματοκιβώτια + 37 %, χαρτί και χαρτοπολτός + 26 %, πλαστικό + 13 %)³. Σε αυτό συντελούν επίσης η έλλειψη εργατικού δυναμικού και οι δυσκολίες πρόσληψης προσωπικού στον κλάδο παρασκευής τροφίμων της ΕΕ (+ 62 % ποσοστό κενών θέσεων εργασίας στον τομέα της μεταποίησης).

Άνοδος των τιμών των τροφίμων στην ΕΕ

Τέλος, από το καλοκαίρι του 2021 σημειώνεται **αύξηση των τιμών καταναλωτή στα τρόφιμα**, η οποία τον Φεβρουάριο του 2022 ανήλθε στο υψηλότερο ποσοστό από την έναρξη της πανδημίας COVID-19, ήτοι 5,6 % σε ετήσια βάση. Τα προϊόντα διατροφής αποτελούν σημαντική συνιστώσα του συνολικού ποσοστού πληθωρισμού (ΕνΔΤΚ⁴): το μερίδιό τους στην ΕΕ-27 είναι 16 % κατά μέσο όρο και σε αυτό μπορεί να προστεθεί επιπλέον 6 % για την εστίαση. Συγκριτικά, το κόστος της ενέργειας για τη στέγαση και τις μεταφορές αντιστοιχεί στο 10 % του μέσου καλαθιού των νοικοκυριών.

Τα κράτη μέλη επηρεάζονται διαφορετικά, ανάλογα με το αντίστοιχο εθνικό τους οικονομικό πλαίσιο, τη δομή των οικείων αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων και τα εθνικά πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης.

Διάγραμμα 2: Πληθωρισμός των τιμών των τροφίμων ανά κράτος μέλος

Πηγή: [Eurostat](#) (επιλεγμένα κράτη μέλη).

Ουκρανία, Ρωσία και παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία προστέθηκε στο ήδη τεταμένο κλίμα των αγορών (ενεργειακών) βασικών προϊόντων και στις πληθωριστικές πιέσεις⁵. Επίσης, επηρεάζει

³ <https://www.fooddrinkeurope.eu/wp-content/uploads/2022/03/Economic-Bulletin-on-Input-Costs-NovDec-2021-FINAL-public-version.pdf>

⁴ Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή.

⁵ Για μια εκτενή ανάλυση, βλ. ενημερωτικό σημείωμα του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) με τίτλο «The importance of Ukraine and the Russian Federation for global agricultural markets and the risks associated with the current conflict», 11 Μαρτίου 2022, <https://www.fao.org/3/cb9013en/cb9013en.pdf>, ή «The Ukraine Conflict and Global Food Price

την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, καθώς η **Ουκρανία και η Ρωσία** αποτελούν σημαντικοί παράγοντες στην παγκόσμια αγορά σιτηρών και ελαιούχων σπόρων. Το 10 % της παγκόσμιας αγοράς σίτου, το 13 % της αγοράς κριθαριού και το 15 % της αγοράς αραβοσίτου προέρχεται από την Ουκρανία. Επίσης, η Ουκρανία είναι ο σημαντικότερος παράγοντας στην αγορά ηλιέλαιου (πάνω από 50 % του παγκόσμιου εμπορίου). Όσον αφορά τη Ρωσία, τα αντίστοιχα ποσοστά είναι 24 % (σίτος), 14 % (κριθάρι) και 23 % (ηλιέλαιο). Η Ρωσία είναι επίσης σημαντικός εξαγωγέας λευκών ψαριών, ιδίως του γάδου της Αλάσκας για τη βιομηχανία μεταποίησης (16 % των προμηθειών).

Η Βόρεια Αφρική και η Μέση Ανατολή καλύπτουν πάνω από το 50 % των αναγκών τους σε σιτηρά μέσω εισαγωγών από την Ουκρανία και τη Ρωσία. Οι χώρες της Ανατολικής Αφρικής εισάγουν το 72 % των σιτηρών τους από τη Ρωσία και το 18 % από την Ουκρανία. Η Ουκρανία είναι επίσης σημαντικός προμηθευτής αραβοσίτου (για ζωοτροφές) στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κίνα.

Η Ουκρανία είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος προμηθευτής γεωργικών της ΕΕ και αποτελεί βασική πηγή σιτηρών (52 % των εισαγωγών αραβοσίτου της ΕΕ, 19 % του μαλακού σίτου), φυτικών ελαίων (23 % των εισαγωγών της ΕΕ) και ελαιούχων σπόρων (22 % των εισαγωγών της ΕΕ, και ιδίως 72 % των εισαγωγών κραμβόσπορου της ΕΕ). Το ποσοστό των εξαγωγών από τη Ρωσία προς την ΕΕ είναι χαμηλότερο.

Δεδομένου ότι η Ουκρανία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο διεθνές εμπόριο, η διαταραχή της γεωργικής παραγωγής και της εφοδιαστικής της Ουκρανίας, σε συνδυασμό με την αύξηση του κόστους των εμπορευματικών μεταφορών και της ασφάλισης έχει σοβαρές **επιπτώσεις στις παγκόσμιες αγορές** και, συνεπώς, στις τιμές των σιτηρών. Από την αρχή της σύγκρουσης, έχει ήδη παρατηρηθεί απότομη αύξηση στις παγκόσμιες τιμές των σιτηρών. Η αύξηση αυτή είναι υψηλότερη από την αύξηση των τιμών κατά την περίοδο 2007/2008. Η κατάσταση αυτή όχι μόνο θέτει σε κίνδυνο τον εφοδιασμό τροφίμων του ουκρανικού πληθυσμού, αλλά και την επισιτιστική ασφάλεια των χωρών εκτός της ΕΕ που εξαρτώνται από τις εισαγωγές βασικών προϊόντων από την Ουκρανία.

Το γεωργικό παραγωγικό δυναμικό της Ουκρανίας επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τη ρωσική εισβολή στη χώρα. Πέρα από το ανθρώπινο κόστος, τις καταστροφικές συνέπειες και τους κινδύνους του πολέμου, υπάρχει έλλειψη εργατικού δυναμικού στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στις γεωργικές εκτάσεις, μεταξύ άλλων και σε γειτονικά κράτη μέλη. Οι βασικές εισροές είναι περιορισμένες και είναι δύσκολο ή αδύνατο να αποκτηθούν. Στην Ουκρανία, η ικανότητα σποράς εαρινών καλλιεργειών και η ικανότητα συγκομιδής εαρινών και χειμερινών καλλιεργειών το 2022 θα είναι αποφασιστικής σημασίας, ενώ ο πόλεμος είναι πιθανό να έχει επιπτώσεις για πολλά έτη, μεταξύ άλλων λόγω των ζημιών στις υποδομές και στις εγκαταστάσεις εφοδιαστικής εξαιτίας του πολέμου. Στη Ρωσία, παρόλο που η παραγωγή δεν βλάπτεται εξαιτίας του πολέμου, εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την ικανότητα της χώρας να εξάγει μεγάλες ποσότητες μέσω του Εύξεινου Πόντου.

Επισιτιστική ασφάλεια σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο

Η επισιτιστική ασφάλεια εξακολουθεί να προκαλεί αυξανόμενη ανησυχία στον πλανήτη. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν τονίσει ότι η κλιματική αλλαγή και η απώλεια βιοποικιλότητας αποτελούν μείζονα παγκόσμια απειλή για την επισιτιστική ασφάλεια⁶. Σύμφωνα με εκθέσεις του FAO, 811 εκατομμύρια άνθρωποι εξακολουθούν να πλήττονται από χρόνια υποσιτισμό και διάφοροι παράγοντες εμποδίζουν την πρόοδο προς την επίτευξη του στόχου βιώσιμης ανάπτυξης 2 «Εξάλειψη της πείνας». Η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επιδεινώσει την κατάσταση αν δεν ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα μετριασμού και προσαρμογής. Οι αυξανόμενες τιμές των τροφίμων έχουν άμεσες επιπτώσεις στους πολίτες των αναπτυσσόμενων και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, οι οποίες εξαρτώνται από τις αγορές τροφίμων. **Ο δείκτης τιμών τροφίμων του FAO, μέσω του οποίου παρακολουθούνται οι μηνιαίες μεταβολές στις διεθνείς τιμές βασικών προϊόντων, καταδεικνύει μια ολοένα και δυσκολότερη κατάσταση.** Τον Φεβρουάριο του 2022, ο εν λόγω δείκτης ανήλθε κατά μέσο όρο σε 140,7 μονάδες, **το υψηλότερο σημείο που έχει υπάρξει ποτέ**, υπερβαίνοντας κατά 3,1 μονάδες το προηγούμενο ρεκόρ που σημειώθηκε τον Φεβρουάριο του 2011.

Αν και οι βασικοί πελάτες ουκρανικού και ρωσικού σίτου διαθέτουν, σύμφωνα με πληροφορίες, αποθέματα για μερικούς μήνες, **οι αυξήσεις των τιμών είναι ήδη αισθητές** σε χώρες που βρίσκονται σε επισφαλή κατάσταση, όπως η Συρία και ο Λίβανος, καθώς και στην Αλγερία.

Το 2021, η παγκόσμια επισιτιστική ανασφάλεια έφτασε σε πρωτοφανή επίπεδα, καθώς πάνω από 161 εκατομμύρια άνθρωποι χρειάστηκαν επείγουσα επισιτιστική βοήθεια και σχεδόν 0,6 εκατομμύρια άνθρωποι αντιμετώπισαν συνθήκες παρόμοιες με αυτές του λιμού. Η κατάσταση αυτή ενδέχεται να επιδεινωθεί περαιτέρω αν οι τιμές των τροφίμων συνεχίσουν να αυξάνονται.

⁶ <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/chapter-5/>, <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca3129en/>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ ΤΟΥ 2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ — ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (COM/2008/0821 FINAL).

Συστάσεις της ανακοίνωσης του 2008	Επακόλουθες ενέργειες
<p>Πρόωθηση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας προσφοράς τροφίμων</p>	<p>Διαδοχικές μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ (2008, 2013, 2021)</p> <p>Φόρουμ Υψηλού Επιπέδου για την καλύτερη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων (2010-2019)</p> <p>Συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (π.χ. Ιαπωνία, Βιετνάμ, Σιγκαπούρη, Καναδάς, Μεξικό, κράτη ΣΟΕΣ της ΚΑΜΑ) με αποτέλεσμα το άνοιγμα της αγοράς και τη μείωση των μη δασμολογικών φραγμών των εξαγωγών τροφίμων</p> <p>Εποπτεία της αγοράς και σύσταση της ειδικής ομάδας για την επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς</p> <p>Πρόγραμμα InvestEU: στήριξη προς τις ΜΜΕ του αγροδιατροφικού τομέα μέσω του δικτύου EEN και πρόσβαση σε χρηματοδοτικά μέσα</p> <p>Σύμπραξη της ΕΕ για τις δεξιότητες στον αγροδιατροφικό τομέα</p> <p>Κώδικας δεοντολογίας της ΕΕ για υπεύθυνες επιχειρηματικές και εμπορικές πρακτικές στον τομέα των τροφίμων</p>
<p>Εξασφάλιση μιας αυστηρής και συνεκτικής εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού και προστασίας του καταναλωτή στις αγορές προσφοράς τροφίμων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού και προστασίας του καταναλωτή</p>	<p>Η Επιτροπή παρενέβη και επέβαλε κυρώσεις για τους περιορισμούς του παράλληλου εμπορίου σε διάφορες περιπτώσεις στις αγορές τροφίμων.</p> <p>Η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού διέκοψαν ορισμένες εθνικές πρωτοβουλίες προστατευτισμού για τα τρόφιμα.</p> <p>Η Επιτροπή ενέκρινε ορισμένες συγκεντρώσεις στον τομέα των γεωργικών εισροών (π.χ. φυτοπροστατευτικά προϊόντα) και ορισμένων προϊόντων τροφίμων και ποτών (π.χ. γαλακτοκομικά προϊόντα, μπίρα) με την επιφύλαξη διορθωτικών μέτρων για την</p>

	<p>προστασία του ανταγωνισμού τιμών, καθώς και των επιλογών και της καινοτομίας.</p> <p>Ολοκληρωμένη μελέτη της Επιτροπής σχετικά με τη συγκέντρωση του σύγχρονου τομέα του λιανικού εμπορίου και τον τρόπο με τον οποίο εξελίχθηκαν κατά την περίοδο 2004-2012 οι επιλογές και η καινοτομία που τέθηκαν στη διάθεση των καταναλωτών στα ράφια των καταστημάτωνⁱ.</p>
<p>Αναθεώρηση σε εθνικό και/ή επίπεδο ΕΕ, κατά περίπτωση, των κανονιστικών ρυθμίσεων που εντοπίστηκαν ως δυνάμει προβληματικές για τη λειτουργία της αλυσίδας προσφοράς τροφίμων</p>	<p>Έκθεση της ειδικής ομάδας για τις γεωργικές αγορές — Βελτίωση των αποτελεσμάτων της αγοράς: ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού (2016)ⁱⁱ</p> <p>Αποσαφήνιση των διατάξεων για τον ανταγωνισμό στον κανονισμό ΚΟΑⁱⁱⁱ (κοινή οργάνωση των αγορών), 2018, 2021.</p> <p>Οδηγία (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.</p> <p>Απλούστευση των κανονιστικών διατάξεων για την ασφάλεια των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου καταλληλότητας του κανονισμού για τη γενική νομοθεσία για τα τρόφιμα.</p>
<p>Παροχή καλύτερης πληροφόρησης προς τους καταναλωτές, τις δημόσιες αρχές και τους φορείς της αγοράς με τη θέσπιση ενός μόνιμου ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου των τιμών των τροφίμων και της αλυσίδας προσφοράς</p>	<p>Δημιουργία 6 παρατηρητηρίων γεωργικών αγορών^{iv} και μιας πύλης δεδομένων για τα γεωργικά τρόφιμα.</p> <p>Δημοσίευση τακτικών εκθέσεων βραχυπρόθεσμων προοπτικών^v.</p> <p>Θέσπιση του εργαλείου παρακολούθησης των τιμών των τροφίμων της Eurostat^{vi}</p> <p>Βελτιωμένες διατάξεις όσον αφορά τη διαφάνεια της αγοράς γεωργικών προϊόντων [κανονισμός (ΕΕ) 2019/1746 της Επιτροπής· τροποποιήσεις (2021) του κανονισμού ΚΟΑ¹].</p> <p>Θέσπιση του διεθνούς συστήματος πληροφοριών για τις γεωργικές αγορές (AMIS — βλ. τμήμα 3): στοιχεία της Eurostat για τις τιμές των τροφίμων</p>

<p>Εξέταση μέτρων για την αποθάρρυνση της κερδοσκοπίας εις βάρος των εμπορικών φορέων σε αγορές βασικών γεωργικών προϊόντων</p>	<p>Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών και τη βελτίωση της λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών, με στόχο να καταστούν πιο αποτελεσματικές, ανθεκτικές και διαφανείς.</p> <p>Η οδηγία (ΕΕ) 2021/338 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τροποποιεί την οδηγία 2014/65/ΕΕ με σκοπό τη διευκόλυνση της ανάκαμψης από την κρίση της COVID-19.</p> <p>Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς.</p> <p>Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών εφαρμόζεται σε ευρύ φάσμα εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων παραγώγων επί βασικών προϊόντων που αυξάνουν τη διαφάνεια των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επί βασικών προϊόντων.</p>
---	---

ⁱ https://ec.europa.eu/competition/sectors/agriculture/retail_study_report_en.pdf .

ⁱⁱ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/farming/documents/amtf-report-improving-markets-outcomes_en.pdf

ⁱⁱⁱ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων.

^{iv} https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets/overviews/market-observatories_el

^v https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/facts-and-figures/markets/outlook/short-term_el

^{vi} https://ec.europa.eu/growth/sectors/food-and-drink-industry/competitiveness-european-food-industry/european-food-prices-monitoring-tool_el